

ברפתים:

בבארות-יצחק ב'71-21.4

בסככה חדשה על ריפוד, שהוא בחלקו משאריות כותנה ובחלקו קש. תצרוכת הקש לריפוד מגיעה ל-2 טון לפרה בשנה.

בדיון אם לבנות רפת עם ריפוד או רפת טפחות, הכריע השיקול על ריפוד, משום שהמשק זקוק להרבה זבל אורגני לענפים שונים.

התצורות מרוצפות בטון, דבר המסייע לניקיון ומקל בעבודה.

חלוקת תערובת נעשית בעגלת יד, הקוצבת כמות קבועה של תערובת, לפי הכוונה והצורך.

מכון החליבה — המכון חדש יחסית עם ציוד אלפא-מאטיק, הידרופולס. חצר ההמתנה צמודה למכון ובה סידור לרחיצת הפרות ואמצעי קשירה למספר פרות, במקרה הצורך.

היגיינה בחליבה — בשנים האחרונות נגרמו נזקים כבדים למשק בגלל דלקות עטין.

הוחלט להעלות את רמת ההיגיינה והוכנס מוגן לחומרי חיטוי מתוצרת וינלנד. הנהיגו גם שטיפת גביעי החליבה בין פרה לפרה וריסוס העטין לאחר החליבה ביודו-יון. מציינים שיפור ניכר במניע תנפוצות הדלקות.

בשביל סימון פרות מתייחסות מחזיקים ברפת מרסס (ספרי) עם צבע. כשהעובד אינו מכיר את הפרה המתייחסת הוא מרסס אותה בצבע, שמשתמר על הפרה מספר ימים ומקל על הזיהוי.

נתונים כלליים על הרפת בבארות-יצחק
ברפת 150 פרות, והתכנית להגיע ל-200. הגידול מונה 130 עגלות. תנובת החלב בשנה שעברה הסתכמה ב-6700 ליטר לפרה, והשנה מקווים לעבור את ה-7000.

בשנים האחרונות חל שיפור בהישגים המקצועיים בענף, ויש לזקוף אותם לזכות הצוות ומרכז הענף.

בדיר היונקים נערך ניסוי למלחמה במחלות יונקים בעזרת קרנים אולטרה סגולות. דיר היונקים חולק ל-2 חדרים. באחד מהם מוחזקים בני הבקר בתנאים רגילי סובשני החדר מואר במנורת U.V. בני הבקר של כל קבוצה נשקלים אחת למספר ימים, וכן נערך מעקב אחר הופעת סימני מחלה.

הניסוי החל לפני זמן לא רב, ואין עדיין סיכומים.

טפחות לבני הבקר — הוכנסו טפחות ניסיוניות. הטפחות עשויות ממתכת קלה והן מכוסות בדפי פלסטיק. הטפחות קלות ונוחות בעבודה. המחיר עדיין יקר.

גידול עגלים — העגלים מוחזקים באותו תא מגמר תקופת ההגמעה במזון נוזלי ועד לשיווק. נראה, ששיטה זו טובה. ההזנה מגוונת וכוללת סחיט ס"ס גרגרי כותנה, ותחמיץ או ירק לעונות תיהם.

מנת מזונם של העגלים הגדולים ביום הביקור: 15 ק"ג תחמיץ, 1 ק"ג סחיט, 1 ק"ג גרגרי כותנה ו-6 ק"ג תערובת מ"מ. תוספת המשקל הממוצעת מעל ק"ג ליום, העגלים משווקים בגיל 14 חודש, במשקל של 500 ק"ג ויותר.

גידול עגלות — אלו מאכסנים עד גיל 3 שבועות בכלובים.

הזנה בגיל הרך: עד גיל 4 חודשים העגלות מקבלות שחת משובחת ומזון מרוכז ככל שרוצות ויכולות לאכול. בגיל 4 חודשים הן אוכלות 3 ק"ג מזון מרוכז. מגיל 6 חודשים מנת המזון מבוססת על תחמיץ, שחת וארטישוק, עם תוספת 1-2 ק"ג תערובת.

ההוצאות הישירות של גידול עגלה מעריכים ב-1300 ל"י.

פרות חולבות — הפרות החולבות מוחזקות

למאכל. נוהג זה נבדק כלכלית והסתבר, שהיה כדאי וענף הרפת הגיע לרווחיות טובה. ההישגים המקצועיים והכלכליים משביעים רצון, והרפת תרמה תרומה נכבדה להכנסות המשק.

נרשם ע"י ד"ר שפירא

סיכום כלכלי — לאחרונה נערך סיכום כלכלי של הענף בעזרת המדריך לגידול בקר הח' עופר קרול והמדריך לניהול משק, הח' דן מרום. המשק נוהג לבסס את ההזנה המשקית על ירק ותחמיצים מתירס וארטישוק, אחרי הורדת הפרי

ענף הבקר בניר-יצחק

דיון
לאחר מסירת הנתונים צוין הצורך בביקורת שוטפת של ביצוע ההזנה החודשית והשוואתה לתכנית. רכו הענף יצטרך, כנראה, להקדיש יותר מזמנו לרישומים, הסתכלות וביקורת. על מוס' דות המשק להקדיש יותר תשומת לב לגיבוש צוות קבוע והכשרתו.

צוות העובדים הקיים מסוגל לשרת עדר כמעט כפול, ולטובת יעילות בעבודתו והגדלת רווחיות הענף צריכה להיות מגמת המשק — הגדלת העדר, עם כל הכרוך בזה (צוות, כלים ומבנים). כאמור, המאזן הסתכם בהעברה גדולה בתצ' רוכת המזון. העדר נראה במצב תזונתי טוב, אבל לא לחשבון הפרות בלבד יש לזקוף את ההעברה. כנראה, יש גם בזבוז והשחתה של סוגי מזון שונים אשר ניתנים ביד גדיבה, והעברה גדול' לה יש לזקוף לחשבון הגידול. הדבר צריך לבוא על תיקונו.

בעיה מיוחדת בפני עצמה מהווה אחוז השומן שבחלב, הגורע כ-300 ל"י מעודף ברוטו לפרה. יצטרכו לאחוז באמצעים לשיפור השומן מבלי לפגוע בתנובה ועד כמה שאפשר גם לא לשנות מהרגלי ההזנה.

מן הראוי לציין, שאובסים את הפרות ב-3 ק"ג גרעיני כותנה (בשתי ארוחות), ובכל זאת אחוז השומן יורד והולך משנה לשנה. כנראה, מתאשרת הנחתו של ד"ר תגרי, שירק אספסת וגרעיני כותנה אינם שותפים יעילים לשיפור השומן בחלב.

בדברי הסיכום אמר יהודה מרכז המשק ששנת תש"ל היתה תקופת מעבר ושנת לימוד אשר אי-ננה יכולה לשמש קנה מידה. הצוות עדיין צעיר

חברי הועדה האזורית ביקרו ביום 17.5.71 ברפת נייר-יצחק. לאחר סיור במבנים מסר רכו הענף ב. אריה את הנתונים הבאים:

העדר מונה היום:

102 — פרות,

32 — עגלות הרות,

57 — עגלות מכל גיל.

החל מחודש אוקטובר 1970 אין מגדלים עגלים. חולבים 3 פעמים ביממה, בשעות 3.30—11.00—19.00.

ממוצע החלב לפרה בשלוש השנים האחרונות:
תשכ"ח — 6,200 ק"ג 3.19% — 5,890 חמ"ש 3.5%,

תשכ"ט — 6,400 ק"ג 3.10% — 5,990 חמ"ש 3.5%,

תש"ל — 7,200 ק"ג 2.89% — 6,408 חמ"ש 3.5%.

הייצור הכללי של חלב הסתכם ב-:

תשכ"ט 596,320 ליטר במחיר 44 אג',

תש"ל 738,350 ליטר במחיר 39.8 אג'.

מכון החליבה — טיפוס שדרה 4×4.

שטחי מספוא לירק

50 ד' אספסת, 30 ד' וידן.

שטחי מספוא לתחמיץ

120 ד' תירס קיצי, 100 ד' תירס סתוי.

ניתוח כלכלי

לפי נתוני המשק התאזנו ההוצאות עם ההכנסות בלי להשאיר רווח. שני גורמים עיקריים הביאו לכך: העברה גדולה מאוד ביחידות מזון; בירור דרסטי בעדר לגבי תנובה, בשיעור של 50%.